

Informatiesheet

Waardegedreven geboortezorg en het gebruiken van uitkomstinformatie voor samen beslissen

Waardegedreven geboortezorg is zorg die zo wordt georganiseerd en geleverd, dat deze aansluit bij de behoeften van de zwangere of pas bevallen vrouw. De zorgprofessionals in het Verloskundig Samenwerkingsverband (VSV) of de Integrale Geboortezorgorganisatie (IGO) leveren die zorgactiviteiten die voor de cliënt waarde toevoegen. Die activiteiten kunnen voor iedere cliënt anders zijn.

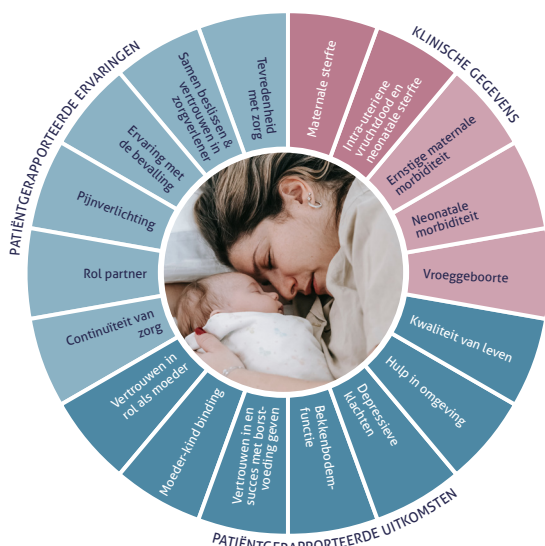
Waardegedreven geboortezorg betekent dat de cliënt en de zorgprofessional op gelijkwaardige wijze in gesprek zijn. En dat ze niet alleen bespreken wat medisch-inhoudelijk belangrijk is, maar ook ingaan op de sociale, emotionele en praktische overwegingen die die een rol spelen bij de keuze voor de juiste zorg. Essentieel is het bespreken van wat de cliënt daarin belangrijk vindt. De zorgprofessional heeft de verantwoordelijkheid om de cliënt goed te informeren over de voor- en nadelen van haar mogelijkheden. Zodat zij goed geïnformeerd kan beslissen welke zorg in haar situatie het beste is.

Uitkomstenset Zwangerschap & Geboorte

Om tijdens het consult te bespreken wat de cliënt belangrijk vindt, kunnen patiëntgerapporteerde uitkomsten en ervaringen gebruikt worden. Hiervoor is de Nederlandse Uitkomstenset Zwangerschap & Geboorte beschikbaar, gebaseerd op de ICHOM Standard Set Pregnancy & Childbirth (figuur 1). De Uitkomstenset Zwangerschap & Geboorte bestaat uit klinische (door de zorgverlener gerapporteerde) uitkomsten en patiëntgerapporteerde uitkomsten en ervaringen. Tijdens het consult bespreken de zorgverlener en cliënt de uitkomsten. De uitkomsten die voor haar het meest belangrijk zijn, kunnen leidend zijn bij het beslissen wat voor de cliënt de beste keuze is tijdens de zorgverlening.

In de praktijk

Patiëntgerapporteerde uitkomsten en ervaringen worden verzameld door middel van vragenlijsten. Voorbeelden van uitkomsten zijn ervaren pijn, de dagelijkse dingen kunnen doen, en fysieke en mentale gezondheid. Ervaringen gaan bijvoorbeeld over de bevallingsservaring en de ervaring met samen beslissen en de ontvangen zorg.

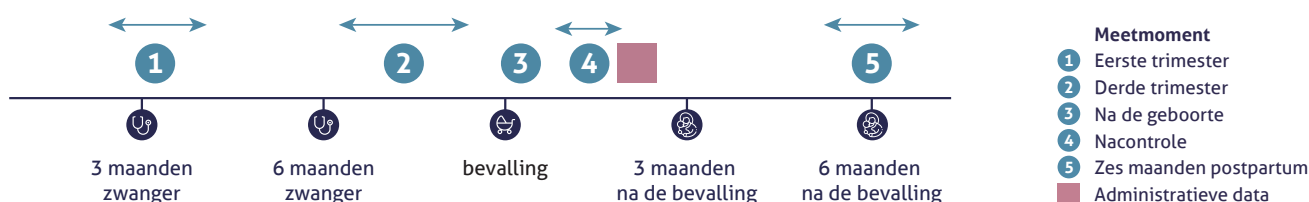

Figuur 1 Uitkomstenset Zwangerschap & Geboorte (Nederlandse versie) (Bron: gebaseerd op ICHOM circle in Pregnancy & Childbirth Data Collection Reference Guide, version 1.0.3, ICHOM)

Op vijf verschillende momenten tijdens en na de zwangerschap stuurt de verloskundig zorgverlener een vragenlijst naar de cliënt (figuur 2). De vragen kunnen verschillen per meetmoment en per cliënt; sommige cliënten krijgen meer vragen als hun antwoorden op screenende vragen daar aanleiding toe geven. De cliënt vult de vragenlijst thuis in en haar antwoorden worden voor de zorgprofessional zichtbaar in een dashboard in het elektronisch patiëntendossier (EPD) of in een aparte applicatie.

De verloskundig zorgverlener kan zich zo voorbereiden op het consult. En ook de cliënt is voorbereid op haar consult door het thuis beantwoorden van de vragen. Tijdens het consult bespreken de verloskundig zorgverlener en de cliënt de gerapporteerde uitkomsten. De verloskundig zorgverlener noteert de voorkeuren en afspraken van de cliënt in het dossier. Het bespreken van uitkomsten en ervaringen die voor de cliënt belangrijk zijn, ondersteunt het gesprek in de spreekkamer en het leveren van passende zorg.

Figuur 2 Meetmomenten

(gebaseerd op meetmomenten op pagina 8 in de *Pregnancy & Childbirth Data Collection Reference Guide*, version 1.0.3, ICHOM)

*Het bespreken van uitkomsten en ervaringen die voor de cliënt belangrijk zijn, ondersteunt het gesprek in de spreekkamer en het leveren van de juiste zorg op de juiste plek.
Lees de praktijkervaringen op www.waardegedrevengeboortezorg/ervaringen/interviews*

Klinische uitkomsten en casemix variabelen

Naast patiëntgerapporteerde uitkomsten en ervaringen, bevat de Uitkomstenset Zwangerschap & Geboorte ook casemix variabelen en klinische uitkomsten. Deze worden tijdens de zwangerschap en na de bevalling al standaard door de zorgprofessional genoteerd en zijn daarmee af te leiden uit het EPD en uit de perinatale registratie bij Perined. Er is geen sprake van extra registratielast voor de zorgprofessional.

Kwaliteitsverbetering en onderzoek

Een ander aspect van waardegedreven geboortezorg is het van elkaar leren en het verbeteren van de zorg met gebruik van gemeten uitkomsten en ervaringen. Zorgprofessionals kunnen de Uitkomstenset Zwangerschap & Geboorte gebruiken voor kwaliteitsverbetering van de zorg en voor (wetenschappelijk) onderzoek. Via het EPD of de perinatale registratie kunnen klinische uitkomsten gekoppeld worden aan de patiëntgerapporteerde uitkomsten en ervaringen. Dit levert inzicht in hoe het VSV/IGO presteert en waar kwaliteit van zorg verbeterd kan worden. Op termijn kunnen uitkomsten ook vergeleken worden met andere VSV's/IGO's of zelfs internationaal.

Voorbeelden van thema's die worden uitgevraagd

Patiëntgerapporteerde uitkomsten:

- Kwaliteit van leven
- Hulp in omgeving
- Depressieve klachten
- Bekkenbodempunctie
- Borstvoeding intentie/succes
- Vertrouwen borstvoeding
- Moeder-kind binding
- Vertrouwen in rol als moeder

Patiëntgerapporteerde ervaringen:

- Tevredenheid met zorg
- Samen beslissen & vertrouwen zorgverlener
- Ervaring met de bevalling
- Pijnverlichting
- Rol partner
- Continuïteit van zorg